

voorstelde, de lieden die hen niet betalen, op een zwarte lijst zetten en hun geen hulp verleenen zonder vooruitbetaling van f 2.10, onder belofte hunnerzijds, dit terug te betalen als bij onderzoek mocht blijken, dat het gezin daartoe niet bij machte zou zijn. Hij heeft zulke personen maar geholpen, omdat zij anders toch een bewijs voor geneeskundige hulp zouden hebben gekregen van het armbestuur. Het blijkt intusschen, dat de maatregel slechts was gericht tegen de niet-minvermogende wanbetalers, die er een stelsel van maakten, achtereenvolgens bij een reeks van geneeskundigen schuld te maken. Deze menschen hebben meestal goede salarissen en wonen in eigen huizen. Niet minder dan 600 namen van zulke gewetenlooze lieden staan op de lijst, en de armendokter zou goed hebben gedaan, de daartoe bevoegde autoriteit te laten uitmaken, wie aanspraak had op hulp van gemeentewege (*Brit. med. Journ.*).

DE ARTSEN EN HET ROODE KRUIS. — De geneeskundige districts-vereeniging Leipzig-Land had voor eenigen tijd bepaald, dat voor geneeskundig onderwijs aan de hulpkrachten van Het Roode Kruis honorarium behoorde te worden gevorderd, en dat het gratis verstrekken van zulk onderwijs onbehoorlijk is. De Saksische minister van binnenlandsche zaken heeft naar aanleiding hiervan te kennen gegeven, dat de vereeniging tot zulk een verbod aan de leden onbevoegd is, en dat het kosteloos geven van het bedoelde onderwijs, niet valt onder de bepaling der Standesordnung, dat diensten, kosteloos verleend met het oog op „andere voordeelen” ongepast zijn. De hoop op latere „openbare erkenning der verleende diensten kan niet als een verwachting van andere voordeelen” worden beschouwd. Z.Ex. wil hiermede ongetwijfeld aan den horror vacui, dien sommige menschen ten opzichte van hun knoopsgat gevoelen, tegemoet komen. De vereeniging heeft een advocaat in den arm genomen, en deze heeft verklaard, dat de vereeniging, dienende de belangen van den geneeskundigen stand, binnen zijn bevoegdheid is gebleven, maar dat de minister daar buiten is getreden, omdat zijn uitspraak van invloed kan zijn op de eererechtbanken, die zich met de onderhavige vraag bezig houden (*Münch. med. Wochenschr.*). PINKHOF.

INGEZONDEN.

BEHANDELING DER EILEIDER-ZWANGERSCHAP.

Het vraagstuk der behandeling van de buiten-baarmoederlijke zwangerschap is op het oogenblik in de Nederlandsche Gynaecologische Vereeniging aanhangig. In de vergadering van 17 Januari l.l. hebben ondergeteekenden de opdracht gekregen mededeelingen der leden omtrent gevallen van eileiderzwangerschap te verzamelen en een rapport daarover uit te brengen. Het rapport is gereed en zal in de Mei-vergadering der Gynaecologische Vereeniging ter sprake komen. Het is den leden toegezonden.

Wat den heer VAN DE VELDE bewogen heeft, *zijn* mededeelingen vóór de behandeling van het rapport afzonderlijk te publiceeren, is der commissie niet recht duidelijk. Ongetwijfeld zal de commissie na de discussie aan de vergadering voorstellen de resultaten van onderzoek en bespreking aan de

geneeskundigen door middel van het *Tijdschrift* kenbaar te maken. Het geneeskundig publiek zal dan een overzicht hebben over de resultaten der behandeling van 475 gevallen; conservatieve en chirurgische behandeling zullen met elkaar vergeleken kunnen worden; het oordeel zal dan in ieder geval ruimer en dus juistere zijn dan na de kennismaking met de 51 gevallen, waargenomen door dr. VAN DE VELDE 1) of met het enkele geval van dr. MENKO 2).

Ondergeteekenden verzoeken derhalve de redactie met het opnemen van ingezonden stukken of mededeelingen omtrent bovengenoemd onderwerp te wachten, totdat het rapport der commissie in de vergadering is behandeld.

De commissie voornoemd:

dr. L. F. DRIESSEN.

J. W. C. VAN KESTEREN.

Amsterdam, 11 April 1909.

DE BEHANDELING VAN INWENDIGE BLOEDING.

In het ingezonden stuk van collega MENKO in het vorige nummer van dit *Tijdschrift* komt een zin voor, waarop ik even de aandacht meen te moeten vestigen. Ik bedoel den zin, waarin hij beschrijft de taak van den geneesheer bij inwendige bloeding. „*Hij tracht natuurlijk door middel van excitantia, kamferæther, zoutwaterinspuitingen den algemeenen toestand te verbeteren*” (ik cursiveer). Deze raad is verkeerd. Het beginsel van alle wijsheid bij een inwendige bloeding, welke men niet meester is, luidt aldus: absolute physische en psychische rust en het bevorderen van een zoo gering mogelijke hartswerking. De natuur helpt zich zelve in zulke gevallen door plaatselijke vaatcontractie en thrombusvorming, en deze wordt in de hand gewerkt door een langzamen bloedstroom, onder lagen druk. Vindt men bij een patiënte met inwendige bloeding een kleinen pols, dan is deze een teeken van verminderden bloedsdruk, welke men met vreugde moet begroeten. Exciteert men een dergelijke patiënte, dan gaat men de thrombusvorming tegen, de bloeding wordt door den hoogerem druk sterker en was het vat reeds door een thromgesloten, dan kan deze weder worden uitgestooten. Spuit men zoutwater in, dan doet men driedubbel kwaad: men exciteert, men vermeerdert de hoeveelheid vocht in het vaatstelsel, waardoor relatief meer bloed uittreedt, en men vermindert het thrombusvormend vermogen. Van patiënten, die na een dergelijke behandeling zijn genezen, kan men dan ook gerust zeggen, dat zij *niettegenstaande* deze behandeling zijn hersteld. De rationeele conservatieve behandeling bestaat hierin, dat men de patiënten plat te bed legt met verhoogd voeteneinde, een ijsblaas op den buik legt (meer uit een psychisch dan wel physisch oogpunt) en er voor zorgt, dat zij zoowel psychisch als physisch volkomen rustig blijven. Dit laatste werke men in de hand door de kamer donker te maken en zoo noodig een morphine-inspuiting te geven.

BODO SLINGENBERG.

Amsterdam, 11 April 1909.

---

1) Zie *Ned. tijdschrift v. geneeskunde* n°. 14, blz. 1102.

2) Zie *Ned. tijdschrift v. geneeskunde* n°. 15, blz. 1210.